

**Arkusz zawiera informacje prawnie
chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu**

Układ graficzny © CKE 2018

CKE **CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie podopiecznej**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.06**
Wersja arkusza: **X**

Z.06-X-18.06

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

**EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2018
CZĘŚĆ PISEMNA**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

W celu zapoznania się z sytuacją rodzinną podopiecznego z chorobą afektywną dwubiegunową opiekun powinien wykorzystać

- A. kartę terapii.
- B. historię choroby.
- C. wywiad środowiskowy.
- D. kartę informacyjną leczenia szpitalnego.

Zadanie 2.

Przy pomocy skali Barthel dokonuje się u podopiecznego oceny

- A. stanu świadomości.
- B. ryzyka powstania odleżyn.
- C. wykonywania złożonych czynności życiowych.
- D. wykonywania prostych czynności życia codziennego.

Zadanie 3.

Opiekun stosując Skalę Lawtona (IADL), może sprawdzić umiejętności podopiecznego w zakresie korzystania

- A. z karty płatniczej i samodzielnego prania.
- B. z bankomatu i załatwiania spraw urzędowych.
- C. z telefonu i gospodarowania środkami pieniężnymi.
- D. z komputera i wykonywania drobnych napraw domowych.

Zadanie 4.

Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną zapewnia podopiecznemu

- A. realizację zajęć resocjalizacyjnych.
- B. uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym.
- C. naukę i wychowanie przez doświadczenie życiowe.
- D. zatrudnienie w Zakładzie Aktywności Zawodowej po ukończeniu 18. roku życia.

Zadanie 5.

W domu pomocy społecznej w przypadku braku lekarza, o zastosowaniu przymusu bezpośredniego względem osoby podopiecznej, która przejawia zachowania agresywne i zagrażające bezpieczeństwu, decyduje

- A. pielęgniarka dyżurna.
- B. opiekun w domu pomocy społecznej.
- C. kierownik zespołu wspierająco-aktywizującego.
- D. kierownik zespołu opiekuńczo-terapeutycznego.

Zadanie 6.

Samodzielna podopieczna często dokonuje zakupów produktów żywnościowych, a szczególnie słodczy. Ostatnio uskarża się na zmęczenie, wzmożone pragnienie, częstsze oddawanie moczu, świąd narządów płciowych, zaburzenia widzenia i koncentracji. Opisane zachowanie podopiecznej może wskazywać na problem

- A. z regulacją wypróżnień.
- B. z poziomem glikemii.
- C. z poziomem wapnia.
- D. z termoregulacją.

Zadanie 7.

Podopieczna, która od kilku lat przebywa w domu pomocy społecznej, ostatnio straciła przyjaciółkę, z którą mieszkała w jednym pokoju. Krewni i znajomi już dawno jej nie odwiedzają. Mieszkanka jest smutna, często płacze, nie może spać w nocy. Takie zachowanie podopiecznej może świadczyć o niezaspokojonej potrzebie

- A. prestiżu.
- B. szacunku.
- C. przynależności.
- D. rozwoju osobistego.

Zadanie 8.

Które działania powinien zaplanować opiekun w celu zapewnienia higieny leżącej w łóżku podopiecznej z wysoką gorączką i obfitymi potami?

- A. Umycie podopiecznej i podanie jej posiłku.
- B. Umycie podopiecznej i zmianę jej bielizny osobistej.
- C. Wywietrzenie pokoju i podanie podopiecznej płynu do picia.
- D. Podanie podopiecznej płynów do picia i leków przeciwgorączkowych.

Zadanie 9.

66-letnia mieszkanka domu pomocy społecznej, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym nie dba o czystość i swój wygląd zewnętrzny, stale narzeka na nudę, ale nie akceptuje proponowanych wycieczek. Jako podstawową formę wsparcia w planie opieki dla podopiecznej należy uwzględnić trening

- A. techniczny.
- B. higieniczny.
- C. aktywności twórczej.
- D. aktywności ruchowej.

Zadanie 10.

Opiekun zajmujący się głuchoniemym podopiecznym powinien porozumiewać się z nim za pomocą

- A. piktogramów i pisma Braille'a.
- B. pisma Braille'a i symboli Bliss'a.
- C. języka migowego i komunikatów zapisanych na kartce.
- D. alfabetu punktowego i komunikatów zapisanych na kartce.

Zadanie 11.

Opiekun powinien poinformować podopieczną z nietrzymaniem moczu, chorą na stwardnienie rozsiane, że warunkiem pomocy w skorzystaniu z dofinansowania do zakupu pieluch anatomicznych jest uzyskanie zlecenia lekarskiego na comiesięczne zaopatrzenie od lekarza posiadającego specjalizację w dziedzinie

- A. neurologii.
- B. diabetologii.
- C. reumatologii.
- D. endokrynologii.

Zadanie 12.

Po wykonaniu zabiegu wymiany pieluchomajtek podopiecznemu z zakażeniem układu moczowego zużyte pieluchomajtki opiekun powinien umieścić w worku foliowym koloru

- A. żółtego.
- B. czarnego.
- C. czerwonego.
- D. niebieskiego.

Zadanie 13.

Utrata apetytu, bóle w nadbrzuszu występujące w nocy i na czczo oraz po upływie około dwóch godzin po posiłku, na które uskarża się osoba podopieczna, mogą wskazywać na

- A. chorobę wrzodową dwunastnicy.
- B. zapalenie wyrostka robaczkowego.
- C. wirusowe zapalenie wątroby typu A.
- D. wrzodziejące zapalenie jelita grubego.

Zadanie 14.

Opiekun zauważył, że 72-letni podopieczny odkłada przedmioty w nieodpowiednie miejsca, gubi swoje rzeczy oraz często myli wyrazy lub zapomina słowa i zamiast czytać przekłada kartki w książce. Zaobserwowane objawy mogą wskazywać na rozwój u podopiecznego

- A. choroby Hashimoto.
- B. choroby Alzheimera.
- C. dystrofii mięśniowej.
- D. stwardnienia rozsianego.

Zadanie 15.

Podopieczna chorująca na schizofrenię paranoidalną przekonuje personel i współmieszkańców, że słyszy głosy komentujące każdą wykonywaną przez nią czynność. Wypowiedzi podopiecznej wskazują na występowanie u niej

- A. iluzji.
- B. halucynacji.
- C. konfabulacji.
- D. myśli natrętnych.

Zadanie 16.

Podopieczny podczas spożywania posiłku zadławił się. Kaszle (bez efektu), chwytając się za gardło, oddycha z widocznym wysiłkiem, jego twarz poczerwieniała. W ramach pierwszej pomocy opiekun powinien wykonać

- A. masaż serca i wezwać pogotowie.
- B. sztuczne oddychanie metodą usta–usta i wezwać pogotowie.
- C. 5 uderzeń w okolicę międzyłopatkową, a w wypadku braku efektu wykonać 5 uciśnień nadbrzusza.
- D. 5 uciśnień nadbrzusza, a w wypadku braku efektu wykonać 5 uderzeń w okolicę międzyłopatkową.

Zadanie 17.

W przypadku oparzenia termicznego II° przedramienia i dłoni podopiecznego opiekun **nie powinien**

- A. przebijać pęcherzy.
- B. zakładać opatrunku sterylnego.
- C. schładzać powierzchni oparzonej.
- D. usuwać kończyny z zasięgu działania wysokiej temperatury.

Zadanie 18.

Które działanie powinien wykonać opiekun u podopiecznego z padaczką podczas wystąpienia napadu drgawek toniczno-klonicznych?

- A. Podać coś do picia.
- B. Ochraniać głowę przed urazami.
- C. Przytrzymywać ciało ograniczając drgawki.
- D. Włożyć drewnianą szpatułkę pomiędzy zęby.

Zadanie 19.

Które działania najbardziej zapobiegają powstawaniu odparzeń u otyłych podopiecznych?

- A. Zmiana bielizny pościelowej, dokładne osuszanie skóry po umyciu.
- B. Stosowanie krążków z waty pod piętę, nakładanie opatrunku na miejsca narażone.
- C. Stosowanie kółka gumowego pod pośladki, talkowanie miejsc narażonych na odparzenia.
- D. Utrzymanie higieny miejsc narażonych na odparzenia, dokładne osuszanie skóry po kąpieli.

Zadanie 20.

Podopiecznemu, u którego zdiagnozowano grzybicę stóp, opiekun powinien zasugerować, aby zawsze

- A. moczył stopy w roztworze Altacetu.
- B. obcinał paznokcie u stóp na półokrągło.
- C. zakładał na stopy tylko skarpetki elastyczne.
- D. używał do obcinania paznokci tylko własnych nożyczek.

Zadanie 21.

Do mycia skóry wokół kolostomii opiekun powinien używać

- A. wody z mydłem o pH 5,5.
- B. wody z mydłem o pH 7,5.
- C. 3% roztworu kwasu borskiego.
- D. 50% roztworu alkoholu izopropylowego.

Zadanie 22.

Do następstw długotrwałego unieruchomienia podopiecznego w łóżku **nie zalicza się**

- A. zaparć.
- B. porażeń.
- C. zapalenia płuc.
- D. przykurczów w stawach.

Zadanie 23.

Podopieczny z chorobą Alzheimera ma trudność z kolejnością założenia odzieży. W jaki sposób należy pomóc mężczyźnie w wykonaniu tej czynności?

- A. Wyjaśnić podopiecznemu w jakiej kolejności powinien założyć odzież.
- B. Ułożyć odzież w takiej kolejności, w jakiej będzie zakładana.
- C. Zapisać na kartce sposób założenia odzieży.
- D. Wykonać czynności za podopiecznego.

Zadanie 24.

Przebywającej w domu opieki 36-letniej podopiecznej z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym opiekun powinien pomagać w umacnianiu samodzielności poprzez

- A. zachęcanie do samodzielnego poruszania się środkami komunikacji publicznej.
- B. zachęcanie do samodzielnego dokonywania zakupów w sklepie spożywczym.
- C. ćwiczenia z podopieczną umiejętności samoobsługowych.
- D. wyjazd z podopieczną na turnus rehabilitacyjny.

Zadanie 25.

Opiekun zauważył, że nowo przybyły mieszkaniec domu pomocy społecznej cały czas przebywa w swoim pokoju i niechętnie nawiązuje kontakty z innymi mieszkańcami. Opiekun powinien w pierwszej kolejności podjąć działania wspierające podopiecznego w zakresie zaspokojenia potrzeby

- A. higieny ciała.
- B. samorealizacji.
- C. bezpieczeństwa.
- D. kontaktów rodzinnych.

Zadanie 26.

Mieszkaniec domu pomocy społecznej dla przewlekle chorych psychicznie odmówił przyjęcia porannej dawki leków doustnych. W zaistniałej sytuacji opiekun powinien

- A. zawiadomić najbliższą rodzinę podopiecznego, że ten nie przyjął porannej dawki leków.
- B. powiadomić pielęgniarkę dyżurną o odmowie przyjęcia leku przez podopiecznego.
- C. zastosować przymus bezpośredni i podać podopiecznemu lek doustnie.
- D. podzielić lek na części i podać podopiecznemu wraz z pokarmem.

Zadanie 27.

U podopiecznego, który uzyskał w skali Norton 14 punktów, opiekun powinien zastosować materac

- A. sprężynowy.
- B. zmiennociśnieniowy.
- C. wypełniony trawą morską.
- D. wypełniony włóknem kokosowym.

Zadanie 28.

Które z czynności opiekuna najskuteczniej będą przeciwdziałać rozwojowi odleżyn u podopiecznego po rozległym niedokrwiennym udarze mózgu, który w skali Norton otrzymał 13 punktów?

- A. Oklepywanie pleców i talkowanie pośladków.
- B. Natłuszczanie pośladków i talkowanie fałd skórnych.
- C. Zmiana pozycji w łóżku co 3 godziny i natłuszczanie pięt.
- D. Zmiana pozycji w łóżku co 2 godziny i stosowanie udogodnień.

Zadanie 29.

Podczas zakładania okładu ciepłego opiekun powinien warstwę mokrą okładu zmoczyć w wodzie o temperaturze pokojowej oraz skropić ją

- A. 96% alkoholem etylowym, a okład pozostawić na 4-6 godzin.
- B. 70% alkoholem etylowym, a okład pozostawić na 6-8 godzin.
- C. 96% alkoholem etylowym, a okład pozostawić na 3-4 godziny.
- D. 70% alkoholem etylowym, a okład pozostawić na 2-3 godziny.

Zadanie 30.

Sprzętem ortopedycznym, który ułatwi samodzielne przemieszczanie się podopiecznej ze zmianami zwyrodnieniowymi stawu kolanowego, jest

- A. rotor.
- B. orbitrek.
- C. kula łokciowa.
- D. pionizator statyczny.

Zadanie 31.

Opiekun przygotowując do samoopieki podopiecznego z wylonioną przetoką jelita grubego, powinien poinformować go, aby unikał

- A. jazdy na rowerze.
- B. kąpieli w wannie.
- C. golenia skóry wokół przetoki.
- D. spożywania napojów gazowanych.

Zadanie 32.

Podopiecznemu chorującemu na cukrzycę typu I, który samodzielnie wykonuje sobie wstrzyknięcia insuliny, należy przypominać, że zapasową fiolkę insuliny powinien zawsze przechowywać w temperaturze

- A. od 2°C do 8°C.
- B. od 22°C do 28°C.
- C. od -4°C do -10°C.
- D. od -15°C do -18°C.

Zadanie 33.

Opiekun realizując program edukacji zdrowotnej podopiecznej z osteoporozą, która przyjmuje używki i czas poświęca na oglądanie programów telewizyjnych, obok porad dotyczących zabezpieczenia przed upadkami powinien dostarczyć informacji na temat zasad codziennej podaży

- A. wapnia i szkodliwości palenia tytoniu.
- B. tłuszczu i szkodliwości palenia tytoniu.
- C. sodu i zwiększenia aktywności fizycznej.
- D. żelaza i zwiększenia aktywności fizycznej.

Zadanie 34.

Podczas organizowania warunków do samodzielnego wykonywania codziennych czynności domowych słabowidzącej mieszkanki domu pomocy społecznej opiekun powinien uwzględnić między innymi

- A. likwidację drzwi.
- B. montaż siedziska wannowego.
- C. zakup regału meblowego bez drzwiczek.
- D. zakup żelazka z wypukłym oznakowaniem skali temperatury.

Zadanie 35.

Która technika wykonania kąpieli **nie jest** zalecana u 92-letniej podopiecznej z zaburzeniami równowagi?

- A. Kąpiel pod natryskiem w pozycji stojącej.
- B. Kąpiel pod natryskiem w pozycji siedzącej.
- C. Kąpiel w wannie z nakładanym siedziskiem.
- D. Kąpiel w wannie na podnośniku wannowym.

Zadanie 36.

Podopieczna poinformowała opiekuna, że od tygodnia ma trudności w zasypianiu. Twierdzi, że śpi snem przerywanym około 3-4 godziny na dobę. W zaistniałej sytuacji opiekun powinien

- A. podać podopiecznej lek nasenny.
- B. zgłosić pielęgniarce dyżurnej problem podopiecznej.
- C. podać podopiecznej przed snem szklankę soku malinowego.
- D. zaproponować podopiecznej spożycie wysokobiałkowego posiłku.

Zadanie 37.

Podopieczna, która zamieszkała w domu pomocy społecznej, przez wiele lat systematycznie ilustrowała miesięcznik informacyjny *Senior wczoraj i dziś*. Nadal lubi fotografować i tworzyć kolaże. Opiekun, w ramach organizacji czasu wolnego, powinien zaproponować jej zajęcia

- A. z arteterapii.
- B. z ergoterapii.
- C. z ludoterapii.
- D. z silwoterapii.

Zadanie 38.

70-letni podopieczny został wypisany ze szpitala po przebyciu trzy tygodnie temu niepowikłanym zawale serca. Jest w dobrym stanie ogólnym i powinien w ramach programu usprawniania fizycznego codziennie realizować

- A. marszobieg i uczestniczyć w zajęciach komputerowych.
- B. biegi przełajowe i ćwiczenia z obciążeniem.
- C. ćwiczenia oddechowe i czytać prasę.
- D. gimnastykę poranną i spacerować.

Zadanie 39.

Podopieczna choruje od 3 lat na stwardnienie rozsiane. W wyniku kolejnego rzutu choroby nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia. Pojawiły się zaburzenia równowagi oraz zamazana i niewyraźna mowa. W tej sytuacji opiekun powinien w pierwszej kolejności pomóc w zaopatrzeniu podopiecznej

- A. w balkonik.
- B. w pionizator statyczny.
- C. w wózek inwalidzki specjalny.
- D. w kulę łokciową ze stopniową regulacją.

Zadanie 40.

Które formy usprawniania fizycznego są wskazane dla podopiecznego chorującego na zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa?

- A. Hydroterapia i logoterapia.
- B. Hipoterapia i fizykoterapia.
- C. Kinezyterapia i fizykoterapia.
- D. Balneoterapia i psychoterapia.